

BARS.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYÉ HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer
→ vasárnap reggel. ←

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

ELŐFIZETÉSI FÜLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Hat óra . . . 5 kor. — fill.
Három óra . . . 2 kor. 50 fill.
Művészeti pénzek póstaautóval küldhetők.
Egyes számok 20 fillérért kaphatók
a kiadóhivatalban.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri kiadásért 14 fill.
kétzeréert 12 fill., többszöréert 10 fill. ártandó.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásér 10 fillér.
Hivatalos hirdetmények
100 szögig 2 kor. 40 fill., azontul minden szög 2
fillérével számítottak.
A nyilttérben:
minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér.
Velünk összekötésben levő hirdető-irodák, elő-
fizetőink, vagy a gyakori hirdetőket tetemes díj-
kedvezményben részesülnek.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS.

A

„BARS“

XXI. évfolyamára.

Lapunk jelen számával kezdtük meg pályafutása XXI-ik évét. A kiismeri a vidéki hírlapirodalom nehézségeit és szinte leküzdhetetlennek látszó akadályait, igazat fogadni nekünk, ha önérettel tekintünk vissza eddigi működésünkre. Tetünk, a mennyit tehettünk. Elsősorban is városi eseményei érdekeink gondozása lebegett szemünk előtt, s jeles munkatársaink és a nagyközönség szíves támogatásával ez irányban fejtettük ki működésünket, mind azonálal gondosan kerülve annak lehetőségét, hogy lapunk magán, avagy pártérdek szelgájává fajulhasson. Ez alapon ajánljuk lapunkat továbbra is a nagyközönség szíves jóindulatába. A multban elért eredmény leendő jövőreménye, mely ezután is lapunk változatlan irányát jelenti.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . . 2 kor. 50 fill.

Hivatalos közlemény.

I.

744./1900. sz. Barsvármegye főispánjától.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatomra bizott Barsvármegye törvényhatóságánál évi 2000 korona fizetés és 270 korona lakpénz illetményeivel megüresedett I-ső alszámvevői állásra pályázatot hirdetek.

A pályázni kívánókat felhívom, hogy törvényes minősítésüket, valamint eddigi alkalmaztatásukat és életkorukat igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényüket hozzám 1901. évi január hó 15-ig, mint záros határidőig nyújtsák be.

Ar.-Maróthon, 1900. decz. hó 22-én.

Kazy János,
cs. és kir. kamarás, főispán.

TÁRCZA.

Elküldöm a lelkem...

Elküldöm a lelkem
Elküldöm utánad . . . .
Ne emészsze dródn
Egyedül a bánat,
Ne legyen hajléka
Annyi sóhajtnak . . .

Veled vagyok mindig
S földvidul a lelkem
Mikor a te lelked
Is fölkeres engem . . .
Istenem, de más is
Most e földön minden!

Képzletben százszor
Lelkemhez ötlelek,
Százszor elsuttogom,
Szeretlek, szeretlek,
Egyetlen reménye
Borongó életmenek.

Legyek bár melletted,
Legyek tőled távol,
A szívem örökké
Csak te érted lángol
Szerelmem, reményem:
Édes boldogságom!

M. Ruttkay Emma.

II.

745./1900. sz. Barsvármegye főispánjától.

Pályázati hirdetmény.

Az aranyos-maróthi barsvármegyei közpórháznál 800 korona évi fizetés, szabad lakás, fűtés és világítással javadalmazott alorvosi állásra pályázatot hirdetek.

A pályázni kívánókat felhívom, hogy törvényes minősítésüket, életkorukat, esetleg eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényüket hozzám 1901. évi január hó 15-ig, mint záros határidőig nyújtsák be.

Ar.-Maróthon, 1900. decz. 22-én.

Kazy János,
cs. és kir. kamarás, főispán.

III.

6025./1900.

Pályázati hirdetmény.

Barsvármegye alispánjának 17289./1900. számú rendelete és Léva r. t. város képviselőtestületének 5978./1900. számú határozata folytán: a Léva város hatóságánál üresedésben levő I-ső tanácsnok — a most érvényben levő szerv: szabályrendelet szerint 2000 korona évi fizetéssel javadalmazott és a városi képviselőtestület által választás utján a még hátralévő 4 évnél időtartamra betöltendő — állásra ezen pályázatot nyitok.

Pályázó köteles életkorát, erkölcsi magaviseletét és az 1883. évi I-ső t. cz. 3. §-ában megszabott képesítését igazolni.

Az I-ső tanácsnok, egyszersmind a polgár-mester helyettese, községi-bíró és árvaszéki elnök, — ezen kívül köteles a szervezeti szabályzat, a Tanács és polgármester által hozzá utalando egyéb ügyeket is ellátni. Léva városnál ez idő szerint nyugdíj jogosultság nincsen.

A pályázati kérvények 1901. évi január hó 15-ik napjáig alulirotnál nyújtandók be.

Kelt Léván, 1900. évi december 17.

Bódogh Lajos,
polgármester.

IV.

1./1901. sz.

Hirdetmény.

Azon föld- és házbirtokosok, kik ingatlanukat terhelő kölcsön után az adóévet megelőző év végeig teljesen le nem rovtott tökémaradék egy évi kamatainak 10 százalékát az általános jövedelmi pótdóból levonatni kívánják, az 1883. évi XLVI. t. cz. 9. és

Becsület és Szerelem.

1900. december 30.

Nagyságos Asszonyom!

Kegyed gyakran hangoztatta, hogy dőre az oly szív, mely búban vesztegel, ime magamra is vettem ezen intését s elmentem a „Becsület és Szerelem“ estélyére; no! no! hiszem töri fejecskejét, hogy micsoda becsület és szerelmes estély lehetett az a mely ilyen szokatlan elnevezést viselt, mert e két fogalom nem szokott egyszerre egy estélyen uralkodni.

Nem! ne gondoljon semmi csintalanságot, ez, egy a lévai kereskedő ifjuság mult hó 30-án tartott rendkívül kedélyes táncmulatságának — hogy is mondjam — hangzatos címe, ezt a címet pedig a buzgó s táncban fáradhatatlan szereplők előlegezték az akkor előadott „egy helybeli“ a színlapon magát megnevezni nem akaró szerző (Weisz Zsigmond) „Becsület és Szerelem“ 3 felv. drámájának jelzett színjátéka miatt, mely egy részt a külső anonyim titokzatosságért, másfelől a szerző általános ismert egyéniségével érdeklődést keltett a közönség körében oly annyira, hogy ott valánk mindnyájan, a kik oda valók voltunk, s így természetesen az előlegezett anonyimitás csak fokozója volt azon hangulatnak a mely ezen estélyen oly hangosan uralkodott.

Kedves Asszonyom! mondhatom sajnálhatja, hogy nem volt ezen estélyen, mert a kedélyesség minden ismert, sőt még eddig ismeretlen alakjában is oly magas fokban uralkodott, hogy kegyed fáradt szívét is felvidította volna a sok naivitás, s bár gond-
lom, hogy kegyed édes kis fejecskejét egy néhányszor forgatta volna a némely hosszú monolog miatt, s szegény „Balogh Irén“ hosszan tartó sirása felett, kárpótolta volna azonban bőven a többi szerep gördülékenysége s legfőbbkép a szereplők igaz odaadó buzgalma, mint például Salgó Lőrincz (Engel József) a rab, Salgó Gyula ügyvéd (Weinberger Samu) a rab fia, s a börtönőr (Neufeld Samu), kik egész buzgalommal „adták“ a „hivatásos“ színészt, Balogh Lázár nehéz szerepét (Kovács Jenő), ha nem is oldhatta meg pisztolya csütörtök mondása miatt, dicséretes törekvést fejtett ki borongó szerepében, valamint a vőlegénységbe csepent Kobor Sándor (Klein József), a sikkes fogház-felügyelő (Weisz Miksa) s ugy a törv. elnök (Grossmann Ferencz) és kir. ügyész (Schrank Nandor), kis epizód szerepeiket ügyesen töltötték be, a mi csak dicsérte a szerző rendezői buzgóságát.

12. §-a értelmében figyelmeztetnek, hogy a városi adóhivatalnál ingyen kiszolgáltatandó nyomtatványon teher vallomásaikat folyó hó végeig a városi adóhivatalnál, annál bizonyosabbban nyújtsák be, mert már folyó évi február hó 1-től 15 terjedő időben a tehervallomási izek csakis elfogadható indokokkal támogatott kérvény mellett a m. kir. pénzügyigazgatóságához terjeszthetők be.

Kelt Léván, 1901. január 3-án.

Szilassy Sándor,
főjegyző.

Uj esztendő.

Ki nem állott volna meg gondolkozva a sejtelmes ujesztendő küszöbén, a melyen tul egy ismeretlen jövődő! Ki nem szótt volna terveket a jövődőre nézve, s ki nem állott volna meg szent fogadalommal előtte, hogy mindazt a hiányt, a mely a mult tapasztalatain keresztül szűrődve felszínre jutott, a jövődőben pótolni, a teendőket megtenni, a haladás és fejlődés szellemével lépést tartani, a mult tapasztalatait saját javára felhasználni fogja?

Igen, e napon mindnyájunk szive telve van az igazság szeretetével, mindnyájan erős fogadalommal lépünk ennek ösvényére. S ha ma az igazság szemével vizsgáljuk meg magunkat, a hozzánk legközelebb eső városunkat s azontul vármegyénket, lehetetlen, hogy be ne lássuk, miszerint az újévben is még oly sok a tenni valónk, hogy valamennyinek elvégzésére kevés az esztendő háromszázhatvanöt napja.

Magasztos célként lebegnek szemünk előtt azok a megoldatlan társadalmi kérdések, melyek a nép erkölcsi s anyagi jólétét előmozdítani hivatvák, mint például a vármegyei szegényügy, a lelenek és árvák sorsa. Ezen ügyek ellátása kell, hogy a jövődő társadalom erkölcsi érzékét megihlessen.

Városunkban is oly sok a tenni

való, hogy egyelőre el sem tudjuk gondolni, hol és miként kezdjünk hozzá.

Itt van a városház építésének kérdése. Kemény dió. Mert ezzel kapcsolatban áll, hogy erőink megfeszítése mellett építsünk-e egy modern palotát, melyben nagyterem, kaszinó, étkezők és egy tisztességes kávéház is talájon otthon, vagy hunyjunk szemet a társadalmi követelmények előtt, s bujjunk egy olcsó faluházába s nézzük lemondással miként foszladoznak lassanként városunk fejlődése iránt — évtizedeken át táplált — reményeink. Mi már erre vonatkozólag elmondottuk nézeteinket.

Kifejtettük, hogy egyesült erővel, a kaszinónak elhelyezése mellett ott biztosíthatunk oly jövedelmező bérhelyiséget, melynek jövedelme a többlettőkének amortizálására teljesen elegendő; a nélkül, hogy az ugyis tulterhelt jelen nemzedék vállaira újabb súlyt helyeznénk.

Nem kisebb fontossággal bír a városi világítás sem. Az egyiptomi sötétségből való kibontakozás hő vágya minden lévai polgárnak. Annyi volt már a tervezet, hogy se színe, se száma, mégis hitvány mecsekkel világítjuk az uj század éjszakáit. (Petroleum kímélés szempontjából ezt is csak táli éjszakákon, mikor nem világít a hold.) Az aszfalt és keramit mellé, valljuk be őszintén, bizony sehogy sem illik nagyapáink petróleum lámpája, a mely két három lépésnyire sem világít. Villamos és gázvilágítással már sokkal kisebb városok is megelőztek bennünket. Mi nálunk, hol a villamos gépeket hajtó vízi erőt nem is oly messze kell keresni, nem is utköznék oly nehézségekbe a villamos világítás behozatala és pedig annál inkább, mert a magánházak tulajdonosai is örömmel vezetnék be házaikba a teljesen veszélytelen villamvilágítást. Azt mondják ugyan, hogy Léva városa vízhasználati jogáról ép

sével mindent elkövettek, hogy szerepükkel a szerző babérait élénkítsék, de azt már a szerep adta okból is csak az özvegy Barothyne (Blum Lenke) fiatal, okvetlenül férjhez menni akaró özvegyecske reminiscensikus szerepével érthette el, de olyan eredményel is ám, hogy én — a ki őt a balatoni peches csolnakázás óta nem láttam, — valóságos színésznőnek képzeltem, de nem csak én, hanem a közönség is, mely szintelenül éljenezte a szerzőt s ezt csaknem kénytelenítették, hogy a szereplő tagoktól kapott, dicsérő diszoklevel felét a bájos kis özvegynek nyujtsa át, és ne várja az apró hirdetések pikáns rovatát, mert el talál késni, sőt nem felek ki mondani, hogy ha e hölgy méltó partnert kap igaz szerepéhez, — ha nem is világhírűek, — de igazán boldogok lehetnek, sőt boldogabbak talán, mint lettek „Balogh Irén“ és „Salgó Gyula.“

A színmű meséjének vezérfonala az igazság diadala. Természetesen a költői igazság ez, a mely lényegileg nagyban különbözik a természeti igazságtól. Ez esetben azonban a szerző a kettő közötti harmóniát egy ügyes epilogussal oldja meg s így a realis igazság mellett az ideális engesztelődesnek is helyet nyujt színművében.

Különb, hogy a színdarab a végeredményében milyen volt, legjobb kritikusa maga a közönség, — mely még egyszer kívánja hallani a darabot s talán elő lesz is adva a helybeli árvaház javára — s oly annyira ünnepelte a már akkor nyíltan ismert szerzőt, hogy az mámorában maga árulta el azon titkát is, hogy drámáját valószínűleg a

oly könnyelműen mondott le, miként Ézsau egy tányér lencsért űsi jussáról, ez azonban még tudomásunk szerint végleg eldöntve nincs s nem is hihetjük, hogy ily közhasznú intézmény létesítése elé bárki is akadályt akarna gördíteni.

A világítás mellé sorakozik a város csatornázása, a mely nélkül tovább képtelenek vagyunk terjeszkedni. Nem régiben részletesen tárgyaltuk e kérdést s ez uttal csak azt jegyezzük meg, hogy kellő csatornázás nélkül a város belső részeit is hiába rendeztük, mert majd később fogjuk látni, hogy minden rendszer nélkül dolgoztunk s a csatorna hálózatot megfelelő rombolások nélkül le sem tudjuk fektetni. Itt említhetjük fel mindjárt a közkutak hiányát. Nem is kell szakértő ahhoz, hogy mily egészségtelen ivóvízzel él Léva lakosságának túlyomó része. Kutaink a talajviz gyűjtő csatornáit s így főfészkei minden betegségnek. Nincs ugyan oly mecénásunk, mint Hódmezővásárhelynek a gazda Nagy András, de hát egy-egy fűrott mély, esetleg artézi kutat a magunk emberiségéből is tudnánk készíteni, mert a szakértők véleménye szerint talajunk erre igen alkalmas.

Ezek volnának a külső teendők, a melyek megvalósítását természetesen jövedelmi forrásaink kimerülése gátolja. Ha azonban haladni s a saját érdekünkben valami igazán jót tenni akarunk, akkor nem szabad visszariadnunk az ezekkel járó áldozatoktól sem.

A társadalmi problémák keretén kívül esik városi közigazgatásunk rendezése is a megalkotandó új szabályrendelet által. Mert ismerjük be, hogy közigazgatásunk rémségesen lassu, nehézkessé teszi azt a sok irka-firka és hivatalos ceremónia, melyen minden ügy keresztül megy. Épen ezért a lévai ember annyira irtózik tőle, hogy ha csak teheti, nem fordul hozzá, pedig hát az adminisztráció neki elég pénzt kóstálja.

A közigazgatás rendezése ugy is küszöbön áll. Városunknak is ebbe az irányba kell terelni közigazgatását. Nagyobb közvetlenségre kell törekednie. a szóbeliségnek nagyobb tért kell engednie, mert az idő pénz. A közigazgatás általános bajai, melyek ugy a vármegyénél, mint a városoknál megvannak, nálunk egész különlegességükben észlelhetők. Az új szervezkedési

szabályrendeletől várjuk az eddig felesleges sallangok megnyirbálását s a közigazgatási funkciók helyes irányának kijelölését.

Az igényekkel szemben azonban a város közönségének is méltányossággal kell lennie az érte dolgozó tisztviselőkre. A megélhetési viszonyok köztudomás szerint sokkal nehezebbek, mint azelőtt. S így tisztviselőinek pontos és gyors munkásságát adminisztrációja számára csak akkor biztosíthatja, ha módot nyújt nekik a tisztességes megélhetésre. Értjük ez alatt a tisztviselői fizetések rendezését, a mely elől a polgárság bizonyára nem fog elzárkózni, ha az a méltányosságnak és igazságnak megfelelő javaslat alakjában elébe fog terjesztetni.

Látjuk tehát, hogy minden téren sok a teendőnk. Erőforrásaink sok téren le vannak ugyan már kötve, de némi áldozatkészséggel pontról-pontra haladva sok mindent tehetünk. Az új esztendő jelentés nálunk is egy szebb jövőndő hajnalát, a mely a multban fakasztott gondolatok és tervek csiráit lassankint megérleli. Ébredjen fel társadalmunk öntudata, hogy az eléje tűzött feladatokat, melyek az erőik egyesítésére vezetnek, a lakosság közjélétének előmozdítására s városunk felvirágzására szolgálnak, minél nagyobb sikerrel oldhassa meg.

Válasz

a „Körmöcbánya nemzetiségi szempontból“ című cikkre.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Engedje meg, hogy becses lapjának, 1900. évi 51-ik számában „n. r.“ alatt megjelent „Körmöcbánya nemzetiségi szempontból“ című cikkre, a következő ellenészrevételeket telessük, kérve sziveskedjék azokat közölni.*)

Ha valaki beteg, az orvost hivat s orvosságot keres.

Ha az illető hivatott orvos kezébe kerül s különben erős a szervezete, meggyógyul. Ha azonban valakire mindenféle bajokat suggerálnak s reá erőnek-erejével orvosságot akarnak tukmálni, az ilyeneket a magyar ember francia nyelven „charlatannak“ nevezi, a mi mindig hangzatosabb mintha „javas-aszsonynak“ „kuruzlónak“ titulálja, a mely mindig a „vénaaszony“ epithetonnal van kapcsolatban. S különös, hogy rendszeren, az orvoshoz az, a mire a

*) Azon elvből, hogy audiatur et altera pars, készséggel adunk helyet az ellenkező véleménynek is.

biztosabb az „ólomöntés“! — Így van ez megírva abban a könyvben!

Képzelték hát zavaromat, midőn a multévben a tizenkilencedik század bezárására december 31-én tartott éjszeli misére barátaim meghívtak! . . . Elmenjek?! . . . Ne menjek?! . . .

Hogyan fogom már most megtudni, ki lesz a menyasszonyom? Isten veled tündér álom!

Istenben megboldogult esperes-plébánosom felhívásának hogyan teszek már most eleget, ki a násulásra váitig készített? Isten veled boldogságom! . . .

Ilyenféle töprengésekkel indultam utnak a szt. Mihály templomba, mire oda értem, a fényesen kivilágított templom tágas hajója már megtelt — ájtatos hivatokkal.

Ekes torku kántorunk az orgona billentyűin művésziileg játszott s a szívhez szóló búbajos zene hatása alatt csakhamarosan elfeledtem Svajczi barátomat, meg azt a régi könyvet s egy benső hang azt mondá: ha szép is álmodni, de jobb ébren lenni! S e közben alig vettem észre, hogy átléptem az új évbe.

Az éjszeli mise után hazatértem. Hanem Morfeus én velem alaposan elbánt. Megharagudott rám, hogy mint régi hiva, ugy a faképnél hagytam Szilveszter-éjszakáján. Meghurcolt hegyen-völgyön, rémes dolgokat álmodtam, lövöldöztek rám, fűtötték-verték, majd végre egy nagy hegyre vitt fel s azután eleresztett s én repültem, mint a mesebeli farkas. Végre a földre értem, a hol az esés következtében megütöttem magamat.

Az álom eltűnt . . . s én szobám padlóján ébredtem fel . . . s mondhatom, hogy a repülés nyomait — még most is érzem.

Az idén azonban szigoruan megtartom Szilveszter éjjelén 12 óraker a párna megfordítását.

Ardehan.

„charlatanok“ vetik magukat, sippal-dobbal hirdetve azok csodálatos hatását s jót nevet a kuruzsló a markába, ha a hiszékeny lépement! Népszerűsége növekedett, s hoz is valamit a konyhára!

Ezen kis bevezető megjegyzés után az „n. r.“ betűk alatt irt cikkre térünk át s mindjárt azon kezdem, hogy cikkirók „szellemes“ közleményeiket azon „udvarias“ kezdéssel indítják meg, hogy Körmöcbánya lelkes és mindig hazafias közönségét „Kinézereknek“ titulálja, mondván, hogy az „Alsó kapu“-ban nem „lát“ egyebet mint „Kinai kapu“. Ha tudná ezen szép középkori műemlék, hogy az „epigon-félék“ kínai kapunak nevezik, bizony elpirulna! Talán el is pirul, de hála az Éznek, a vastag vakolat-réteg eltakarván pirulását.

Körmöcz derék polgárai is pirulnának. ilyesmire nincs okuk, hacsak a nemes haragtól nem! Hiszen ez a kapu volt szemtanuja sok régi hazafias, történelmi jelenetnek. Ez előtt a kapu előtt fogadta annak idejében e város nemes polgármestere és tanácsa Boesky-t, s méltán nevezhethetők „Alsó kapu“ helyett „Boesky“ „kapunak“!

Látás és látás között nagy a különbség. Minden anatomus vagy az, a ki foglalkozott az emberi test szervezetével, tudja, hogy a birka szeme optikailag hasonló szerkezetű az emberével; megvan a lencséje, recze-hártyája stb, s a látott kép optikai pontossággal csak ugy rajzolódik le ott, mint itt, mégis mily óriási különbség látás és látás között! Az egyik egy műemléket lát s gyönyörködik benne, hiszen egy lelkes város multja s kegyelele van hozzá fűződve, melyen a kereset, a béke jelvénye mellett, a két bányamunkás alakja hirdeti Körmöcz régi dicsőségét s mely felett Glória-téppen, a város védője tartja a magyar czimeren nyugvó városi czimert; Mária királynő arcképe díszíti a kettős udvart, s minden jó hazafi szíve melegebben ver, ha „látja“ a szép műemléket. Kár hogy a többi 3 kapu nem volt képes az idő viszontagságának s az emberek rombolásának ellenállani.

Lám, ha a birka „látná“ a város szép kapuját, bizony csak „falat“ látna, s az neki is, mint „China“-nak érthetetlen volna!

Geniálisan magyarazzák ezután cikkirók, hogy Körmöcbányán csak kétféle „nemzetiség van: „Körmöczi és idegen“. Nagyszerű! még ilyen nemzetiségeket nem volt alkalmunk felfedezni, de hát kell hogy legyen, hiszen ők fedezték fel! Tisztelettel kérdezzük, hogy van ez másutt? Budapesten, Kassán stb?

Ez tehát a körmöcziek első bűne! A második jellemzésük most már, a törvény által is szigoruan büntetendő „tiszteességtelen verseny“, nívaujához közeledik. Nem avval, hogy ha azt mondják, hogy Körmöcbánya lakosai, ugy mint majd minden felvidéki bányaváros lakosai, német származásuk, de nem állják ezen város polgárait páliam et publice „gyáváknak“, „ravaszoknak“ és „cselvetőknek“ nyilvánítani. Ipsissima verba! mondván „De erejük nem a személyes és fizikai bátorságban nyilvánul, hanem ravaszság és cselvetés kötik le energiájukat“. Szórol-szóra így! Ehhez nem kell commentár! Uraim ha öüöknek ilyen nyilvános nyilatkozai után izlik az a kenyér, amit itt esznek, akkor nagyon jó gyomruk van! . . .

A madarat tolláról és énekléséről, az embert beszédjéről és tetteréről ítéljük meg! Ezt mondja a példa bezzéd!

A történelemre is áttérnek, s az előbbi inzultust azzal akarják enyhíteni, (minő szép consequentia), hogy „sokszor kapott Bécsből impultust, de sohasem hajolt meg“ Ni-ni! hát gyávák ezek?! Ez ismét élénken emlékeztet a charlatan orvosságra?

Ezután egy kis elferdítéssel azt írják „hogy sohasem hajolt meg a magyar törvények előtt sem“. Ezt a körmöcbányai hazafias polgároknak még soha senki sem mondotta!

A cikkirók ugy látszik, nem tudják, vagy nem akarják tudni, hogy 1849-ben, a város legelőbb polgárait és nemes polgármesterét, vasra verve vitték Pozsonyba épen azért, mert testestül-lelkestül magyarok és hazafiak voltak és együtt éreztek a szabadságharczczal s az 1848-iki törvényekkel . . .

Mindjárt rá bámulatra méltó következetlenséggel teszik hozzá „Nincs a történelemben eset arra, hogy Körmöcz vala mikor államellenes cselekedetet mivelte volna.“ Tehát ez, az előbbi inzultusra ismét egy kis enyhítő tömjén!

Ez így megy végig, inzultusra tömjén, tömjénre inzultus! — Végül azt kénytele-

nek mégis elismerni, „hogy a magyarosodás az u'óbbi időben nagyobb arányokat öltött.“

Elismerik, hogy ma Körmöczön, „minden intelligens ember tud magyarul“, „még az asszonyok is mind tudnak magyarul“, de mindjárt megbánni látszanak ezt és hozzá teszik, hogy „csak némileg érintkeznek a culturával.“ Talán fél művelteknek nyilvánítják!

Hát ez micsoda?

Szerintük ez a körmöczi intelligencia! Még a nőket sem respectálják!

Szemrehányást tesznek, hogy a körmöcziek most is ugy gondolkoznak, mint 100 év előtt, s csak azt a nyelvet tanulják meg a melyekre szükségük van.

Ime a tömjén után ismét egy kis inzultus! Ez má: szóval annyit akar mondani, hogy közönséges stréberek! De a „lóláb“ mindjárt ott van mellette, azt mondván „ez nem cosmopolitismus“! Ni-ni! hát cosmopolitizmust akarnak?! Hát már ezen a nemzetiségi vidéken Tolstoi magaslatára emelkedtek? Evvel akarják devalválni az általános magyarosodást, mely mindennek daczára feltartóztatlanul halad, terjed, ugyanarra, hogy már a legifjabb nemzedék alig tud németül s az aggódó apák gyermekeiket maholnap német-szóra küldik, hogy a katonaságnál megfelelhessenek ennek az ódiumnak is.

Nagy garral hirdetik a „tót beözönlést“ s mivel „mesterlegényt, munkást, mást már alig látnak Körmöczön“ azt a veszedelmet hirdetik, hogy elnyelnek a tótok! Cikkirók ugylátszik, nem tudják, hogy az itteni munkásokat, a bányák absorbeálják, az iparra alig marad valami; ennél fogva szükséglet van, melyet jó részben, a szomszédos Turóc megye munkás és iparos tót népe fedez. Igaz, hogy ezek tótok, de ők erről nem tehetnek, az is igaz, hála a körmöczi magyar szellemű iskolának, s ezt cikkirók mély hallgatással fátyolozzák el, hogy ezen tótok első ivadéka, már magyarul tanulnak, beszélnek és gondolkodnak. A tót beáramlás tehát kellő figyelembe véve és kellőleg ellenőrizve nem veszély, de inkább hivatás, mert a nemzetiségekkel szemben az elzárkózó és viztatásító módszerrel, az ellenkező eredmény létesül és mert a szegénység és a nehéz bánya munka által, majdnem degenerált munkás nép, ezen beáramlás által erősítettik. Arról pedig, hogy pánszláv izgalmak be ne fészkeljék magukat kellőképpen gondoskodva van. Résen állunk!

Azután „sajnálják“ hogy a német elem pusztul, pedig széles nagy Magyarországon mindenki tudja, hogy a német elemből átfarmálódott magyar elem szívósabb a Hódmezővásárhelyi tiszta magyaránál, a ki a röghöz tapad s inkább hajlik a socialismushoz, mint az a németből átlpántalt magyar, a ki magyar sovínismust és sanguínismust német higgadsággal mérsékli s a felvidéken bátyája a magyarságnak.

Ha ezt sem tudják, akkor menjenek Taku-ba befagyni!

(Folyt. köv.)

Különfélék.

Lapunk jelen számával megkezdjük XXI-ik évfolyamunkat Előfizetést nyitunk a „Bars“ XXI-ik évfolyama 1-ső negyedévére. Tisztelettel kérjük ez alkalommal előfizetőinket, hogy előfizetéseik megújítása iránt e hét folyamán intézkedni sziveskedjenek, nehogy — késedelem miatt — a lap szétküldésében akadályok merüljenek fel.

Helyben az előfizetések eszközzésével e lap kihordója bizatik meg; vidéki előfizetőink részére pedig postautalványt mellékelünk.

— Városháza-építés Leván. Mai számunk vezércikke is első teendők közé sorolja a városháza építésének keresztülviteltet. Mi mar emondottuk nézetünket az építési tervek kivételére nézve. — A városháza felepitésénél — meggyőződésünk szerint — nem szabad figyelmen kívül hagyni azon körülményt, hogy nincs megfelelő termünk balok, hangversenyek s nagyobb szabású gyűlekezések megtartására. A terem bármily tágas legyen is, megfelelő mellék termek előállításá nélkül, nem felel meg a városzásaak. A melléktermek pedig csak ugy képzelhetők, ha azok rendes használatra kaszinók, csarnokok helyiséget szolgálnak. Ezen a társadalom szolgálatában álló intézmények levén, hivatás-szerűleg szolgálatában állanak a társas élet követelményeinek. — Ezen helyiségek előállítása a „köznekek“ levén érdeke, ország-szerte tapasztalhatjuk, hogy a városok nagy áldozathozatal mellett teljesítik ez irányban feladatukat. — A multban a regále tulajdo-

Most jelent meg 1901. évre szóló

Barsi naptár Barsvármegye általános czimtarával. Ára 80 fillér, bérmentes küldéssel 90 fillér.

Kis Barsi naptár 30 fillér.

Garamvölgyi

Protestáns naptár bars megyei egyházi protest. czimtarával 60 fillér.

Képes naptár Szent Mária és Jézus szent szívének tiszteletére. Ára 50 fill.

Kapható:

NYITRAI és TÁRSA könyvkereskedésében Léván.

Gyomorbajosoknak!

Mindazoknak kik hűlés, túllerhelés, nehezen emészthető forró, vagy jéghideg étkek élvezetétől, esetleg rendetlen életmód miatt gyomorbajban szenvednek u. m. Gyomorhurut, gyomorgörcs, nehéz emésztés, elnyálgásodás ellen ajánlom a legjobb háziszernek elismert a legisztaabb gyógyszerrel bíró és évek óta legelterjedtebb vértisztító és étvágy elősegítő

Ullrich Hubert-féle Gyógyfűbort.

Ezen gyógyfűbor természetes gyógyfüvekből és tiszta ó-borból van összeállítva, erősíti és felfrissíti az egész emésztő szervezetet a nélkül, hogy hajtószert lenne. Gyógyfűborom eltávolít mindent, mi a vérkeringést bármimódon akadályozná, tisztítja a vért, s előmozdítja a vér tisztulását.

Gyógyborom időszerű használata mellett el-jét vehetni minden jelentkező gyomorbajoknak is, s nem tudom eléggé ajánlani, hogy gyógyfűborom minden más hasonló utáztatok előtt használatba vételessék, s már fejfájás, bőfőgés, gyomorfégés, puffadás, hányinger első jelentkezéseinek mielőtt azokból egy crónikus (állandó) gyomorbaj beállana, ezen gyógyfűbor néhányzori élvezete már eljét vágja s kifejlődni nem engedti.

Székrekedés, gyomor szorulás, valamint az azokból eredhetők, szivdobogás, álmatlanság (hámerhoidak) ezen gyógyfűbor élvezete mellett mind elkerülhetők.

Beteges arczzsin, vérszegénység, gyengeség legtöbbszörre a rossz emésztés hiányos vérképződés, vagy a máj beteges állapota. Teljes étvágytalanság, idegesség, lehangoltság, valamint a gyakori fejfájás és álmatlanság-ot szintik meg lassan a betegek.

Gyógyfűborom ad a gyengélkedő életűeknek új vérkeringést, fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést és táplálást, megnyugtatja a felindult idegket s nyújt a betegnek új erőt és egészséget, amit birtokomban levő számtalan dicsérő és elismerő levél bizonyít.

Gyógyfűborom kapható 1 frt 50 és 2 frtos üvegekben a következő gyógyszertárakban: Ó- és Új-Bars, Tolmács, Garam-Szőlős, Bár, Ó-Prandorf, Felső-Baka, Varsány, Szántó, Nádas, Garam-Szent-György, N. Salló, Bar-Endred, Csiffar, Verebely, Csárad, Aranyos-Maróth, Maholány, Berzenca, Körmöczbánya, Bakabánya, Ledény, Szebeleb, Ipolyság, Csúz, Udvard, Érsekújvár, Surány, Komját, Úrmény, Pográny, Ghimes, Szulocz, Zsarnóca, Vihoye, Szent-Antal, Schmezbánya, Nyitra, valamint O. M. Monarchia minden gyógyszer-tárában.

A gyógyszer-tárak szállítják ezen gyógyfűbort 3 és több üveges postacsomagokban eredeti árakban az osztr. magy. birodalom bármely helységébe.

Utáztatoktól óvakodjunk s kérjünk:

Ullrich Hubert-féle Gyógyfűbort.

Gyógyfűborom nem titkos szer, alkotórészek a következők: Malagabor 450,0, Borszesz 100,0, Glycerin 100,0, Vörösbör 240,0, Eperlé 160,0, Cseresznye 320,0, Márvány 30,0, kapor, kömény, örvénygyökér, amerikai gyömbér, kalmus gyökér aa 10,0.

A Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment Capsici comp.

egy régi kipróbált háziszér, a mely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik közszénel, csúznál és meghúléseknél. Intés. Silányabb utáztatok miatt bevasárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre és a „Richter” czégyjegyre. 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban úgyszólván minden gyógyszer-tárában kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa, osász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt.

Tudomásunkra jutott, hogy pokrócz gyártmányaink utánoztatnak és

„Gácsi pokrócz”

elnevezés alatt idegen silány gyártmányu pokróczok hozatnak forgalomba.

A tisztelt gazdaközönség szives tudomására hozzuk, hogy pokróczaink Barsvármegyében kizárólag G. R. OTTE VILMOS léval czégnél kaphatók.

GÁCSI gyapjuszövet és finom posztógyár.

Advertisement for Kern Testvérek Léván. Features various tools and household items like knives, scissors, scales, and a thermometer. Includes a portrait of a man and text about goldsmithing and jewelry.

Arverési hirdetmény kivonat. A lévai kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Lévai Takarékpénztár végrehajthatóan Csekey Vilmos csödtömeggondnok által képv. Klein József óbársi volt lakos csödtömege végrehajthat szenedő elleni 3000 kor. tökekövetelés es jár. iránti végrehajthati ügyében az ar-maróthi kir. törvényszék (a lévai kir. járásbiróság) területén levő Ó-Bars községben fekvő a 456. sz. tjkvi A + 1. sor z. ingatl. 1/2 részére 564 k. 50 f. — az 547. sz. tjkvi A I 1. sorsz. ingatl. s 24. sz. ház 1/2 részére 800 k. — az 561. sz. tjkvi A I 1. sorsz. ingatl. és 61. sz. ház 1/2 részére 2055 k. 50 f. — az 587. sz. tjkvi A I 1. sorsz. ingatl. 1/2 részére 680 k. — a 638. sz. tjkvi A I 1-4 sorsz. ingatl. 1/2 részére 489 k. 50 f. — továbbá végrehajthat szenedőnek s a társulajdonos Streicher Józsefné szül. Klein Berta, Klein Zelma, kiskoru Klein Hermin, Béla, Imre, Irma s Irénnek az ó-bársi 424. sz. tjkvi A I 1. sorsz. egész ingatlanára 338 k. — a 473. sz. tjkvi A I 1. sorsz. egész ingatlanára 135 k. — a 659. sz. tjkvi A I 1. sorsz. ingatlan s ezen épült 62. sz. egész háza 320 korona — végül végrehajthat szenedetnek ugy a most nevezett s a még következő Sebo Mihály, Sebo András, Sebo István, Hajkó János, Sebo Pál, Leczki József andrasov, Sebo Mihály, Sebo András, Sebo Lajos, Leczki Péter, Leczki János,

Leczki Mihály, Sebo Istvánné Chudi Erzsébet, Sebo Mihály, Sebo András, Sebo Pál, Sebo Péter, Sebo István tarstulajdonosoknak az ó-bársi 482. sz. tjkvi A + 2. sorsz. ingatlanára 18 kor. — a + 3. sorsz. ingatlanára az arverés 18 kor. ezennel megállapított kikialtási árban elrendelte még pedig a 452. sz. tjkvi ingatlanosnak Leczki Pétert, Janost es Mihályt illető 6/288 részen C. 10. t. a. Leczki Mihályné javára bekebelezett özvegyi jog fenntartásával, es hogy fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi jan. hó 28-ik napjan d. e. 8 óraker Ó-Bars község hazánai megtartandó nyilvános arverésen a megállapított kikialtási aron alul is eladati fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok beosarának 100%-át vagyis 56 korona 45 fillér, 80 kor., 205 kor. 52 fillér, 68 kor., 48 kor. 92 fill., 33 kor. 80 fillér, 13 k. 50 fill., 32 k., 1 k. 80 f. es 1 k. 80 fillért készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal szamított es az 1881. évi november hó 1-én 3332. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpenznek a bíróságnál előleges elhelyezeséről kiallított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léván, 1900. évi okt. hó 22. n. A lévai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság. Pogány, kir. jbiró.

Advertisement for Singer and Howe sewing machines. Text: Szabadalmazott valódi „SINGER” és valódi „HOWE” családi és iparos varrógépek igen csinos kiállítással 5 évi jótállás mellett minden hozzávalóval. Includes a list of prices for different models and a small illustration of a sewing machine.

Advertisement for Richter's Horgony-Pain-Expeller Liniment. Includes the product name, description, and contact information for Richter F. Ad. és társa.

Advertisement for Rigler József Ede's paper products. Text: Legjobb Csonlelvélpapír „Adria” HAZAI GYÁRTMÁNYI Varsányos a kalföld elsőrendű készítményeivel. Includes the name of the manufacturer and contact information.